

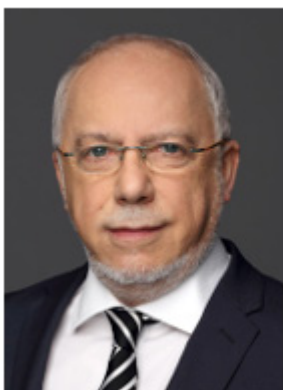
- Nowa prezydentura w 2018 r.
- Europejska konwencja o zawodzie prawnika
- Okrągły stół CCBE dot. kwestii nadzoru i praworządności w Parlamencie Europejskim
- Opinia amicus curiae CCBE w sprawie USA przeciw Microsoft
- Panel CCBE pt. „Bezpieczeństwo narodowe: darmowa licencja na nadzór ze strony organów rządowych? podczas konferencji poświęconej prywatności, komputerom i ochronie danych
- Przeciwdziałanie praniu pieniędzy
- Podatki
- Wenezuela
- Skrót informacji

Zgromadzenie Parlamentarne Rady Europy

NOWA PREZYDENTURA W 2018 R.

Podczas sesji plenarnej w dniu 24 listopada 2017 r. CCBE powołała pana Antonína Mokrý (Republika Czeska) na nowego Prezydenta CCBE z dniem 1 stycznia 2018 r. w sprawowaniu funkcji będą go wspierać pan José de Freitas (Portugalia) jako I Wiceprezydent, pan Ranko Pelicarić (Chorwacja) jako II Wiceprezydent i pani Margarete Gräfin von Galen (Niemcy) jako III Wiceprezydent. Antonín Mokrý jest członkiem samorządu prawników Republiki Czeskiej oraz członkiem CCBE od roku 2002. Prezydenturę przejmuje od pana Ruthvena Gemmell WS.

Antonín Mokrý

José de Freitas

Ranko Pelicarić

Margarete Gräfin von Galen

EUROPEJSKA KONWENCJA O ZAWODZIE PRAWNIKA

W dniu 24 stycznia 2018 r. Zgromadzenie Parlamentarne Rady Europy przyjęło znaczną większością głosów [rekomendację](#) wzywającą Komitet Ministrów do opracowania i przyjęcia europejskiej konwencji o zawodzie prawnika. Zgromadzenie przychyliło się do propozycji pani Sabien Lahaye-Battheu, sprawozdawcy dla tej kwestii w Komisji Spraw Prawnych i Praw Człowieka Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy, której pracę usilnie wspierała CCBE. Jest to istotny krok wprzód na drodze ku zapewnieniu ochrony praw człowieka i praworządności. W państwach członkowskich Rady Europy utrzymują się obecnie a w niektórych państwach ulegają dalszemu zidentyfikowaniu ataki kierowane pod adresem prawników. W rekomendacji wezwano także Komitet Ministrów do utworzenia platformy wczesnego ostrzegania dla obrońców praw człowieka – w tym prawników, która bazowałaby na istniejącej platformie służącej promowaniu ochrony dziennikarstwa i bezpieczeństwa dziennikarzy. CCBE wnioskuje o utworzenie takiej platformy od początku 2016 roku.

Od lewej do prawej: Piers Gardner, Laurent Pettiti, Antonín Mokry, Sabien Layahe-Battheu, Ramazan Demir, Alayif Hasanov

Tło

W dniu 12 grudnia 2017 r.: Komisja Spraw Prawnych i Praw Człowieka Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy jednogłośnie przyjęła [sprawozdanie](#) sporządzone przez sprawozdawcę, panią Sabien Lahaye-Battheu. W tym samym dniu głosowania w Zgromadzeniu Parlamentarnym Rady Europy CCBE zorganizowała wydarzenie towarzyszące sesji Zgromadzenia, którego celem było przekonanie członków Zgromadzenia o potrzebie zagłosowania za propozycją rekomendacji. Podczas wydarzenia zwrócono szczególną uwagę na rosnącą liczbę ataków na prawników w państwach Rady Europy, prezentując konkretne świadectwa prawników z Turcji, Azerbejdżanu, Mołdawii i Holandii, którzy są ofiarami naruszeń praw człowieka. Wydarzenie zgromadziło 70 uczestników.

Kolejne kroki

Rekomendacja Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy zostanie przekazana do Komitetu Ministrów Rady Europy. Przed podjęciem decyzji, oczekuje się, że Komitet Ministrów wystąpi o opinię do eksperckich komisji międzyrządowych. Prace nad Konwencją rozpoczną się pod warunkiem pozytywnych wyników głosowania w Komitecie Ministrów.

OKRĄGŁY STÓŁ CCBE DOT. KWESTII NADZORU I PRAWORZĄDNOŚCI W PARLAMENCIE EUROPEJSKIM

Przedstawiciele CCBE i posłowie do Parlamentu Europejskiego Jan Philipp Albrecht, Birgit Sippel i Juan Fernando López Aguilar podczas okrągłego stołu poświęconego nadzorowi

W dniu 23 stycznia 2018 r. we współpracy z posłem do Parlamentu Europejskiego Janem Philippem Albrecht CCBE zorganizowała w Parlamencie Europejskim spotkanie w formie okrągłego stołu. Tematem spotkania były polityki nadzoru i ich wpływ na prawa obywateli, systemy sądownicze i ostatecznie na zasadę praworządności. CCBE reprezentowali prezydent Antonín Mokry, przewodniczący Grupy roboczej ds. nadzoru CCBE Iain Mitchel QC oraz kilku czołowych członków naszej organizacji. Do spotkania dołączyło także kilku posłów do Parlamentu Europejskiego, z którymi CCBE omówiła pewne zagadnienia, w tym opinię amicus curiae dot. sprawy Microsoft Ireland, stanowisko CCBE na temat przyszłej propozycji Komisji Europejskiej w zakresie dowodów elektronicznych oraz rewizję Unijno-amerykańskiej tarczy prywatności (ang. EU-U.S. Privacy Shield). Obecni posłowie do Parlamentu Europejskiego – Jan Philipp Albrecht, Juan Fernando López Aguilar i Birgit Sippel – stanowczo poparli wezwanie CCBE do przeprowadzenia dokładnej oceny potencjalnych konsekwencji polityk nadzoru dla swobód obywatelskich oraz zgodzili się zwiększyć współpracę i prowadzić rozmowy z CCBE w kolejnych miesiącach. CCBE planuje zorganizować w przyszłości więcej spotkań w formie okrągłego stołu w celu podnoszenia świadomości niecierpiących zwłoki problemów prawników europejskich i prowadzenia dyskusji w tym temacie.

OPINIA AMICUS CURIAE CCBE W SPRAWIE USA PRZECIW MICROSOFT

CCBE złożyła w Sądzie Najwyższym USA opinię amicus curiae wyrażając poparcie dla Microsoft Corporation w sprawie dot. eksterytorialnego przeszukania i zatrzymania korespondencji elektronicznej. Sprawa Stany Zjednoczone przeciw Microsoft Corporation dotyczy kwestii czy Microsoft jako dostawca usług poczty elektronicznej musi stosować się do nakazu dokonania ujawnienia w Stanach Zjednoczonych korespondencji elektronicznej przechowywanej w Irlandii, wydanego na mocy ustawy o przechowywanej korespondencji elektronicznej (ang. Stored Communications Act). Microsoft odmówił zastosowania się do nakazu i został oskarżony o naruszenie przepisów prawa. W opinii amicus curiae CCBE argumentuje, że analiza rządu USA jest błędna. Sprawa może potencjalnie skutkować dramatycznym rozszerzeniem uprawnień rządu amerykańskiego w zakresie zatrzymywania korespondencji elektronicznej przechowywanej poza terytorium USA. Eksterytorialny wniosek o wydanie nakazu przeszukania może potencjalnie zagrozić prawom Europejczyków do ochrony prywatności, a także prawom prawników i ich klientów do prowadzenia korespondencji elektronicznej. Nienaruszalność korespondencji prawnika i klienta stanowi niezbędny warunek konieczny właściwie prowadzonego postępowania i rzetelnego procesu sądowego. Prezydent CCBE, Antoniń Mokry, jest zdania, że „stanowisko rządu amerykańskiego nie uwzględnia we właściwy sposób zagranicznych przepisów prawa dot. tajemnicy zawodowej. Sąd Najwyższy przeprowadzi wysłuchanie argumentów stron w tej sprawie w dniu 27 lutego 2018 r.

PANEL CCBE PT. „BEZPIECZEŃSTWO NARODOWE – DARMOWA LICENCJA NA NADZÓR ZE STRONY ORGANÓW RZĄDOWYCH? PODCZAS KONFERENCJI POŚWIĘCONEJ KOMPUTEROM, PRYWATNOŚCI I OCHRONIE DANYCH

W dniu 26 stycznia 2018 r. CCBE zorganizowała dyskusję panelową podczas konferencji poświęconej [komputerom, prywatności i ochronie danych](#) pt.: „Bezpieczeństwo narodowe – darmowa licencja na nadzór ze strony organów rządowych?” Pełna relacja filmowa z tego wydarzenia jest dostępna pod [linkiem](#). Prowadzony przez przewodniczącego Grupy roboczej ds. nadzoru CCBE Iaina Mitchell QC panel miał na celu dokonanie oceny czy pożądanym jest posiadanie definicji roboczej bezpieczeństwa narodowego oraz opracowanie rekomendacji dla potencjalnej definicji tego pojęcia. Wśród panelistów panowała powszechna zgoda, gdy chodzi o potrzebę wprowadzenia lepszych standardów w celu odpowiedniej interpretacji pojęcia bezpieczeństwa narodowego. Joseph Cannataci, specjalny sprawozdawca ONZ dla kwestii prawa do prywatności, zwrócił uwagę na potrzebę zapewnienia większej przejrzystości i odpowiedzialności po stronie organów rządowych oraz na znaczenie niezależnych organów nadzoru dysponujących odpowiednimi zasobami. Michiel Pestman, holenderski prawnik specjalizujący się w prawach człowieka, odniósł się do czasów, gdy rząd holenderski uzasadnił założenie podsłuchu w jego kancelarii ze względu na obawy o bezpieczeństwo narodowe, naruszając w ten sposób prawo klientów do prywatności i rzetelnego procesu sądowego. Odnosząc się do dochodzenia Parlamentu Europejskiego przeprowadzonego po rewelacjach Edwarda Snowdena, posłanka do Parlamentu Europejskiego Sophie in 't Veld wyraziła obawę, że bezpieczeństwo narodowe jest często wykorzystywane jako uzasadnienie – przykrywa do podjęcia działań, które mają istotny wpływ na prawa obywateli. Florence Raynal, Dyrektor Departamentu Spraw Międzynarodowych i Europejskich CNIL (francuskiego organu ds. ochrony danych - przyp. tłum) przedstawiła pojęcie bezpieczeństwa narodowego z perspektywy Grupy roboczej artykułu 29.

Iain Mitchell QC otwiera panel CCBE podczas konferencji.

PRZECIWDZIAŁANIE PRANIU PIENIĘDZY

Komisja śledcza PE ds. prania pieniędzy, unikania opodatkowania i uchylania się od opodatkowania (PANA).

W dniu 18 października Komisja PANA zakończyła swoje śledztwo w drodze głosowania nad poczynionymi ustaleniami. Następnie, zalecenia polityczne dla Komisji i Rady zostały przyjęte w głosowaniu plenarnym w Strasburgu w dniu 13 grudnia 2017 r. To oznacza, że prace Komisji PANA dobiegły końca. Jednakże zachodzi możliwość, że zostanie powołana nowa Komisja (po aferze „Paradise papers”) lub stała Komisja ds. prania pieniędzy, unikania opodatkowania i uchylania się od opodatkowania. Zgodnie z przewidywaniami, zalecenia dotyczą agresywnego planowania podatkowego i wskazują na konieczność lepszej współpracy oraz potrzebę obowiązkowej wymiany informacji. Gdy chodzi o kwestie „prania pieniędzy” wskazano na potrzebę wprowadzenia dostępnych publicznie rejestrów beneficjentów rzeczywistych spółek, fundacji, trustów itd., stosowania lepszych środków identyfikacji beneficjentów rzeczywistych i szerszego przeprowadzania analizy klienta (ang. customer due diligence). Wskazuje się na jednostki wywiadu finansowego a w ramach zaleceń wnioskuje się o szerszą współpracę i wymianę informacji, opracowanie przepisów dot. dostępu do informacji i powołanie europejskiej jednostki wywiadu finansowego. W ramach zapisu dot. samoregulacji Komisja zostaje wezwana do przeprowadzenia oceny potrzeby podjęcia ukierunkowanego działania przez UE, w tym możliwości opracowania przepisów prawa w celu zapewnienia odpowiedniego nadzoru nad samoregulacją podmiotów zobowiązanych tj. przez odrębnego i niezależnego regulatora/ organ nadzoru na poziomie kraju. W Zaleceniu 125 c wezwano prawników do przyjęcia metodologii, zgodnie z którą stosowane przez nich zasady tajemnicy zawodowej nie utrudniałyby dokonywania odpowiednich zgłoszeń transakcji podejrzanych lub zgłoszeń innych działań potencjalnie niezgodnych z prawem bez uszczerbku dla praw zagwarantowanych w Karcie Praw Podstawowych Unii Europejskiej i ogólnych zasad prawa karnego lub ulepszenia istniejącej metodologii w tym zakresie. Prawnikom poświęcono w szczególności Zalecenia 138-140; wskazano w nich, że tajemnica zawodowa nie może być wykorzystywana do ochrony, ukrywania działań niezgodnych z prawem lub naruszania ducha prawa; ponadto zaleca się, aby przestrzeganie tajemnicy zawodowej na linii klient-prawnik nie utrudniało dokonywania odpowiednich zgłoszeń transakcji podejrzanych lub zgłoszeń innych działań potencjalnie niezgodnych z prawem bez uszczerbku dla praw zagwarantowanych w Karcie Praw Podstawowych Unii Europejskiej i ogólnych zasad prawa karnego. Państwa członkowskie zostały wezwane także do wydania wytycznych dot. interpretowania i stosowania zasady tajemnicy adwokackiej/radcowskiej dla prawników oraz do wprowadzenia jasnego podziału pomiędzy tradycyjnymi radcami prawnymi a prawnikami pełniącymi rolę operatorów finansowych.

Zmiany czwartej Dyrektywy w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu

W dniu 19 grudnia Prezydencja Rady i Parlament Europejski osiągnęły porozumienie polityczne w zakresie zmian do czwartej Dyrektywy w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu. Główne zmiany do czwartej Dyrektywy dotyczą zapewnienia zwiększonego dostępu do rejestrów beneficjentów rzeczywistych, który ma służyć zwiększeniu przejrzystości w obszarze właścicielstwa spółek i trustów. Dodatkowo, zmieniona Dyrektywa przewiduje lepszą współpracę pomiędzy jednostkami wywiadu finansowego poszczególnych państw członkowskich. Zmieniona Dyrektywa przyznaje większe uprawnienia jednostkom wywiadu finansowego. Dyrektywa stanowi także, że „jednostki wywiadu finansowego powinny stosownie, w kontekście pełnionej przez nie roli, mieć możliwość uzyskania informacji od każdego podmiotu zobowiązanego nawet w sytuacji braku uprzedniego zgłoszenia.” Dyrektywa przewiduje dodatkowe wymogi w odniesieniu do samorządów zawodowych, w tym wymóg publikowania rocznego sprawozdania zawierającego informacje na temat działań podejmowanych przez samorząd zawodowy w obszarze przeciwdziałania praniu pieniędzy.

Konferencja – tajemnica adwokacka/radcowska: wyzwania w nowoczesnym społeczeństwie

Konferencja odbędzie się w dniu 22 marca 2018 r. (czwartek) w Wilnie. Organizuje ją Litewskie Stowarzyszenie Prawników, CCBE i Amerykańskie Stowarzyszenie Prawników. Tematem konferencji będzie tajemnica adwokacka/radcowska: wyzwania w nowoczesnym społeczeństwie. Omówione zostaną kwestie dot. prania pieniędzy, agresywnego planowania podatkowego i postępowań karnych prowadzonych przeciw adwokatom.

PODATKI

Konsultacje OECD w sprawie wzorcowych obowiązkowych zasad dot. ujawnień

W grudniu 2017 r. OECD opublikowała Dokument konsultacyjny w sprawie wzorcowych obowiązkowych zasad dot. ujawnień. Wzorcowe zasady mają służyć namierzaniu promotorów i pośredników zaangażowanych w projektowanie, marketing i wdrażanie systemów oraz struktur typu offshore służących unikaniu stosowania się do wspólnych standardów sprawozdawczości (ang. CRS). Zaproponowane zasady przewidują, że informacje na temat takich systemów (w tym tożsamość każdego użytkownika lub beneficjenta rzeczywistego) byłyby następnie przekazywane krajowym i innym organom skarbowym na warunkach określonych we właściwych umowach o wymianie informacji. Komitet ds. Kwestii Podatkowych CCBE przygotował Odpowiedź na Dokument konsultacyjny; jest ona dostępna na stronie CCBE. W odpowiedzi skupiono się na „Wymogach w zakresie ujawnień dot. pośredników” i „Obowiązku informacyjnym”. W odpowiedzi, CCBE wyraża opinię, że obecny zapis dot. propozycji obowiązku informacyjnego narusza zasady tajemnicy zawodowej obowiązujące w większości jurysdykcji.

WENEZUELA

Od czerwca 2016 r. do maja 2017 r. Europejska Fundacja Prawników realizowała projekt mający na celu pomoc w przywróceniu praworządności w Wenezueli; głównym osiągnięciem projektu jest opracowanie szczegółowego planu koniecznych do podjęcia działań. Ze względu na sukces pierwszego projektu, Europejska Fundacja Prawników kontynuuje prace w tym kraju, obecnie koncentrując się na niezależności wymiaru sprawiedliwości, który jest postrzegany jako kluczowy element przywrócenia praworządności. W tej chwili Fundacja pracuje nad sprawozdaniem, w którym zawarta zostanie analiza etapów, przez które musi przejść Wenezuela aby wprowadzić niezależny wymiar sprawiedliwości. Fundację wspierają prawnicy z różnych krajów, którzy wnoszą swoją wiedzę do projektu. Fundacja współpracuje także z prawnikami wenezuelskimi i lokalnymi organizacjami pozarządowymi zajmującymi się kwestiami dot. sprawiedliwości. Nowy projekt rozpoczął się w październiku 2017 r. i potrwa do września 2018 r. Zagadnienia przewidziane do analizy obejmują sposób wprowadzenia nowej ścieżki kariery w sądownictwie, która bazowałaby na wybitnych osiągnięciach i jakości oraz kwestię czy ustanowienie Rady Sądowniczej mogłoby pomóc w zapewnieniu istnienia niezależnej władzy sądowniczej.

Palacio Federal Legislativo, Caracas. Zdjęcie z zasobów Europejskiej Fundacji Prawników

SKRÓT INFORMACJI

▷ CCBE wita panią Indrę Bule w swoim biurze w Brukseli. Pani Bule dołącza do zespołu jako radca prawny dla Komitetu PECO i Komitetu ds. Szkoleń oraz Europejskiej Platformy Szkoleniowej. Pani Bule posiada ponad dziesięcioletnie doświadczenie zawodowe. Od czasu uzyskania tytułu magistra nauk prawnych pracowała dla łotewskiego rządu oraz instytucji unijnych. Pani Bule urodziła się na Łotwie. Mówi biegle po łotewsku, rosyjsku, angielsku i francusku.

Indra Bule

- ▷ W dniu 22 stycznia odbył się spotkanie CCBE z członkami Trybunału Sprawiedliwości i Sądu UE. Spotkania były bardzo owocne i stanowiły kontynuację tradycji prawie dorocznych spotkań, których celem jest wymiana poglądów nt. kwestii interesujących praktykujących prawników występujących przed Trybunałem i Sądem UE. Tak samo konstruktywne było spotkanie CCBE z przedstawicielami Trybunału Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu.
- ▷ W dniu 24 lutego 2017 r., przedstawiciele Komitetu ds. Prawa Karnego CCBE spotkali się z przedstawicielami Agencji Praw Podstawowych UE. Spotkanie to okazało się doskonałą szansą na wymianę opinii i było na tyle pozytywne, że obie organizacje wyraziły chęć współpracy w przyszłości. Stosownie, drugie spotkanie odbędzie się w dniu 9 lutego (piątek) w Wiedniu.
- ▷ Nasze sprawozdanie roczne za rok 2017 zostało opublikowane w internecie i jest dostępne [tutaj](#).

NADCHODZĄCE WYDARZENIA

08/02/18	Stały Komitet CCBE – Wiedeń
08-10/02/2018	46 th Europejska konferencja Prezydentów – Wiedeń
23/03/18	Stały Komitet CCBE – Wilno